

Verd clar a les Planes d'Hostoles

>> La Clara mirant l'estable just abans de sortir a pasturar.

Text > **RAMON ESTEBAN BOCHACA**

Fotos > **MARTÍ NAVARRO**

Arribem al Portet, un mas situat a les Planes d'Hostoles. Ens hi espera la Clara amb el somriure enorme que la caracteritza. Ens acull com si fóssim de la família. L'enganyem feinejant a l'estable que ha construït ella mateixa, la seva parella (l'Albert) i alguns amics. Va treballant entre l'obrador i l'estable, vigilant un formatge de cabra que va bullint.

La Clara i l'Albert són masovers. Es mostren molt contents perquè senten que per fi han trobat un propietari amb el qual es poden entendre. Tal com ens diu l'Albert, «cada masover té el seu propietari, i de vegades costa trobar aquesta persona».

Abans de poder-se establir on són avui, han passat per diferents cases: una borda de pastors a Osor,

un mas a Sant Esteve de Llémena, un altre mas a Tavertet... Cada cop que han deixat una casa han hagut de tornar a començar de zero. Una autèntica odissea, una resiliència difícil de sostenir en el temps, que la parella ha pogut tirar endavant amb esforç i afecte.

La Clara té trenta-cinc anys, és del barri barceloní de Sant Gervasi i va estudiar fotografia i educació social. N'estava contenta, del que havia estudiat i, de fet, s'hi guanyava la vida. Tot i això, hi havia alguna cosa dins seu que la feia dubtar: «Tenia angonya si tornava a treballar en el que ja feia i tenia molta por de començar a fer de pastora. Quan em vaig adonar del que em generava cada un dels dos camins, no vaig dubtar a escollir la por».

Aixeca la mirada de l'olla i ara ens l'adreça a nosaltres amb ulls emocionats i convençuts.

>> La Clara obrint l'estable. Les primeres cabres surten a menjar.

Avui no viurien aquí, segurament, i les seves dues filles, la Nahia i la Cala, no creixerien en aquest entorn privilegiat si no hagués triat el segon camí. Tampoc no estarien construint, illusionats, la seva futura formatgeria, batejada amb el nom «Verd clar». Actualment preparen els tràmits i tot el necessari per esdevenir una empresa.

Ens parla de les dificultats que han tingut a l'hora d'accedir a la terra i a la pagesia: els clixés i prejudicis, assegura, els han afectat molt quan s'han hagut de moure en el món del pasturatge.

Les dificultats comencen pel fet de ser dona i, com explica amb preocupació, a les emprenedores els és difícil fer-se lloc en aquest món. Els propietaris normalment són homes grans, amb

una mentalitat tancada, i que dubten molt de la capacitat de les noies. A més, accedir a la terra és molt complicat si no vens d'una família pagesa amb terres i contactes.

La seva manera de viure és també una qüestió de resistència i de transformació social i econòmica. Des de fa un temps, forma part de *Ramaderes.cat*, una plataforma agrofeminista. Creuen en un canvi de model agrari, més just i sostenible. Per entrar al grup cal ser dona i estar activament vinculada amb la cria de bestiar extensiu. Aquesta xarxa col·laborativa està pensada per donar resposta a totes aquelles pastores que necessiten un cop de mà fora dels cercles habituals del món rural i, si és el cas, mobilitzar-se totes juntes.

>> Sempre hi ha alguna cabra que es resisteix; la pastora l'agafa per les banyes per fer-la creure.

>> La Clara munyint una cabra.

>> La pastora carregant les lleteres plenes de llet cap a l'obrador.

>> La Clara elaborant una quallada làctica.

>> Un cop elaborada la pasta de formatge, es posa dins els motlles.

>> L'Albert i les dues filles preparant-se per anar a l'escola.

>> D'esquerra a dreta, la Nahia, la Cala i la Clara recollint els ous de les gallines.

>> Amb el cistell per recollir els ous.

>> La Cala caminant al mig de l'estable.

>> El ramat surt a pasturar.

>> Els gossos pastors, la Clara i el ramat.

>> El ramat torna a l'estable després d'haver pasturat dirigit per la Clara.